

Esther Verhoef

Lieve mama

2015

Uitgeverij XL

Zoetermeer

1

Brian pakte Ralfs laptop af en nam hem op schoot. Hij leek het zwakke protest van zijn vriend niet op te merken – of hij trok zich er gewoon niets van aan.

Ralf was het gewend dat Brian hem negeerde. Het had trouwens ook geen zin om tegen hem in te gaan als hij net gebruikt had. Hij nam een slok van zijn Red Bull en legde zijn hoofd tegen de versleten bankkussens. Keek naar het plafond van het schuurtje, waar het spinrag zich als flinterdun textiel om de tl-buis had gewikkeld. De geperste plafondplaten leken op kluwen wormen. Hij kneep zijn ogen dicht. Koppijn. Niet alleen van de lange nacht; het kwam vooral door het gezeur van zijn moeder. Ze had hem vannacht wel dertig keer gebeld en hem talloze berichtjes gestuurd. Stalkster. Hij had het vanochtend pas gezien – zijn telefoon had uitgestaan.

Rond zessen was hij doodmoe thuisgekomen. De weg naar zijn warme bed werd versperd door zijn moeder. Ze had in de keuken gezeten, met wallen onder haar bloeddoorlopen ogen. Een halflege fles wijn op tafel. Huisarrest had ze hem opgelegd – *huisarrest!* Alsof hij nog een baby was.

Hij was verdomme achttien.

Had een auto.

Waar bemoeide ze zich mee?

Hij kon maar beter snel op zichzelf gaan wonen. Ergens in Rotterdam of Den Haag met een paar vrienden een flat of een huis huren. *Als hij het geld er maar voor had.* Zijn moeder had aan één stuk door tegen hem staan schreeuwen. Ze had amper de tijd genomen om adem te halen. Zijn vader was op het lawaai afgekomen, maar hij had zich er niet mee bemoeid. Dat deed hij nooit. ‘Je moeder kent je het beste,’ had hij gezegd, en daarna was hij naar zijn werk vertrokken.

Maar ze had geen idee van zijn leven. Hij was al duizend keer eerder ’s nachts het huis ontvlucht en met Brian of andere vrienden naar Den Haag of Antwerpen gereden. Daar had hij dingen meegemaakt die zij alleen maar kende van die tv-series waar ze als een zombie naar zat te loeren. Nee, ze had geen flauw benul. Maar ze dacht wel dat ze overal verstand van had.

En ze had een hekel aan Brian.

‘Waarom zoekt die jongen geen vrienden van zijn eigen leeftijd?’ vroeg ze. Of: ‘Zijn houding staat me niet aan.’ Hij haalde dan zijn schouders op. Zij hoefde toch niet met hem op te trekken?

Sommige vrienden hadden hem gewaarschuwd voor Brian. Ze waren gewoon bang van hem.

Jammer voor hen. Of ze het er nu wel of niet mee eens waren: Brian was zijn vriend. Hij was oké. Misschien niet voor iedereen, maar wel voor hem.

A friend to everybody is a friend to nobody.

2

‘Ook dat nog.’ Terwijl Helen haar fiets de stalling uit duwde, voelde ze de eerste druppels. Ze zette haar kraag op en fietste met gebogen hoofd langs de hefbomen naar de doorgaande weg. De hele dag was het zonnig en droog geweest, maar net nu haar werk erop zat, scheurde vlak boven de stad een wolk open. Binnensmonds vloekend ontweek ze een voetganger die midden op het fietspad een paraplu opstak. Daarna vulde de geur van nat asfalt en vochtige aarde haar neusgaten en dacht ze aan de tatoeage die ze een paar maanden geleden op haar onderarm had laten zetten. Heel subtiel. Van een afstand leek het een grijze streep, maar als je dichterbij kwam, las je: COUNT YOUR BLESSINGS.

Er waren ergere dingen die een mens konden overkomen dan een regenbui. Daar stond ze elke dag met haar neus bovenop. De zorgelijkheid die haar karakter was gaan domineren nadat ze moeder was geworden, werd alleen maar meer gevoed door de strijd die ze zo vaak voor haar ogen had zien voeren. Patiënten kregen een injectie, sloten hun ogen en verdwenen – niemand wist waarheen. Wat overbleef was een slap, willoos lichaam waar de ziekte uit gesneden moest worden. Maar soms liet de ziekte zich niet weghalen, en heel soms viel ineens de bloeddruk weg, stopte het hart

met kloppen en konden geen enkel middel en geen enkele inspanning de patiënt terughalen van de plek waar hij naartoe was gegaan.

De dood discrimineerde niet. Niet op leeftijd, niet op geslacht of ras. Mooie, lelijke, dikke en dunne mensen: het maakte de dood niets uit. Hij pakte wat hij wilde, at random.

Dus voelde ze nog altijd een golf van opluchting als haar dochters en zoon heelhuids uit school of van een feestje thuiskwamen; geen geluid was geruststellender dan het dichtklappen van de zware houten poort.

Helen neuriede een nummer van The Beatles mee dat op haar iPod stond. Ze had niets met The Beatles, behalve met dit nummer, omdat haar moeder het vroeger zong als ze haar wilde opvrolijken. *'Little darling, I feel that ice is slowly melting. Little darling, it seems like years since it's been clear. Here comes the sun. Here comes the sun, and I say it's all right.'*

Ze ademde diep de vochtige lucht in. De banden van haar Batavus maakten sissende geluiden op het fietspad.

In de verte zag ze de bosrand al, de struiken en bomen langs de oude spoordijk. Bijna thuis.

3

Brian voerde een adres in op Google Maps. Met snelle, ongeduldige gebaren zoomde hij in op de luchtfoto. Het beeld bevroor boven een vrijstaand huis aan de uiterste rand van een villawijk. Dit huis had de grootste tuin van allemaal. Er lag een lichtblauwe rechthoek in, met zonnebedden erbij.

‘Nice,’ fluisterde Ralf.

‘Zal ik je eens wat vertellen?’ Brian boog zijn hoofd naar hem toe. Zijn kleine bruine ogen schitterden – Brians linkeroog was iets smaller dan zijn rechter. Het veroorzaakte een constante boze, uitdagende blik. ‘Wist je dat die lui cash in huis hebben? Veel cash?’

Ralf verroerde zich niet. Hij probeerde zijn gezicht in de plooi te houden. Ze hadden het er al zo vaak over gehad: snel geld. Een overval. Niet op een winkel of een bedrijf, waar overal camera’s hingen, en vaak achter de toonbank een wapen lag, maar bij mensen thuis. Daar lag al dat snelle geld voor het oprapen in de vorm van horloges, goud, diamanten en cash. Als je tenminste wist waar je moest zijn.

‘Hoe weet je dat?’ Ralf probeerde te slikken. Er zat een brok in zijn keel die dat verhinderde.

‘Ogen en oren.’ Brian richtte zich weer op het scherm. Hij liet de luchtfoto geleidelijk uitzoomen, zodat je zag dat het huis aan een doodlopend weggetje lag,

deels omzoomd door bos en struiken. ‘Perfect,’ fluis-terde hij.

4

De Wildenbergh had er al bijna honderd jaar gestaan toen er aan het begin van de jaren negentig een complete villawijk tegenaan werd gebouwd. Daarom was hun tuin ook veel groter dan die van de andere huizen. Werner en zij hadden maar aan één kant burens: een kinderloos architectenstel met wie ze weinig contact hadden. De tuin grensde aan de andere kant en achterin aan bos, struiken en greppels. Daarachter liep een met populieren en struikgewas begroeide dijk waar ooit een spoorlijn over had gelegen. Het karrenspoor dat er nu lag werd nauwelijks gebruikt. Geen mens die in je tuin keek. Niets dan groen en vrijheid. Op zo’n plek wonen voelde alsof je constant op vakantie was. Helen kende de voormalige herenboerderij van vroeger. Ze was er vaak genoeg langs gefietst in de periode dat de steden en dorpen in deze regio nog niet aan elkaar gegroeid waren. Ze had het huis als kind al mooi en indrukwekkend gevonden met zijn grote, hoge ramen en de voorname voordeur, en die liefde was nooit overgegaan. Toen het zeven jaar geleden te koop kwam, was Werner snel overgehaald. Thom en Sara hadden

in groep vijf en zes gezeten en Emma in groep twee; ze waren opgegroeid in het huis waarvan hun moeder in haar jeugd had gedagdroomd.

Helen fietste onder een dichte, donkere haag van boomkruinen door. Eiken, populieren en berkenbomen die er al stonden zo lang ze zich kon heugen. Voorbij het dijkje verliet ze de verharde weg en reed een uitgesleten pad op dat schuin naar beneden liep. Een smal zandspoor tussen de struiken en het gemeentegroen. Veel fietsers uit de wijk gebruikten dit pad in plaats van de uitvalsweg, die een paar honderd meter verderop lag. Het kwam uit in een doodlopende straat; links ervan stonden volgroeide hazelaars en meidoorns, aan de andere kant twee grote huizen. De strakke witte villa van Otto en Frank en, op enige afstand, De Wildenbergh – de naam van het huis was in mozaïek in de voorgevel vereeuwigd.

Met haar fiets aan de hand liep Helen de oprit op en duwde de hoge, houten poort tussen het huis en de garage open.

Ze zette haar fiets onder de overkapping bij het terras. De fietsen van Thom en Emma stonden er al. Emma's schooltas lag op het bagagerek bij het stuur. Zuchtend haalde ze hem van de fiets en liep via de achterdeur het huis in.

In de bijkeuken lag Thom's schooltas op de vloer – hij had hem in elk geval nog mee naar binnen genomen.

Verderop lagen Emma's jas, drieënhalf paar schoenen, een flesje AA en een broodtrommel. De tv in de keuken stond op Comedy Central en daardoorheen schalde het blikkerige geluid van muziek uit een smartphone.

Helen verhief haar stem. 'Hallo? Ruimen jullie je spullen even op?'

Geen reactie.

Ze hing haar jas op en liep de keuken in. 'Niet gezellig thuiskomen zo, dame en heer.' Ze zette demonstratief Emma's schooltas op de eettafel. 'Zat nog op je fiets.' Emma keek kort op van haar laptop, haar ogen waren zwart omrand. 'Zijn er vandaag nog dooien gevallen in het ziekenhuis?'

'Vast wel, maar niet op mijn afdeling.'

Emma richtte zich weer op haar scherm. Sinds de brugklas was ze make-up gaan gebruiken, maar heel bedreven was ze er niet in. Er zaten klonters mascara op haar wimpers en donkere vegen onder haar ogen.

Helen wilde er iets van zeggen, maar wist op tijd haar mond te houden. Leven in een huis vol pubers was als een wandeling door een mijnenveld. 'Waar is Thom?' Emma haalde haar schouders op.

'Heb je geen huiswerk?'

'Alleen een so maandag.' Emma verdeelde haar aandacht tussen haar laptop en haar mobiele telefoon. Haar duim gleed over het gebarsten schermje.

Thom kwam de keuken in gelopen. ‘Ha, mam,’ zei hij, en hij sloeg zijn armen om haar heen.

Helen gaf hem een kus op zijn kruin en aaide achteloos door zijn rossige krullen, die glad aanvoelden. De zoons van vriendinnen waren van de ene op de andere dag afstandelijk geworden, maar Thom was zijn knuffelige zelf gebleven, ook al was hij alweer vijftien en schoor hij zich tweemaal per week.

‘Sara heeft mijn oplader gejat,’ zei Thom.

‘Geléënd,’ verbeterde Helen hem.

Thom maakte zich van haar los. ‘Als ik er niet om vraag, krijg ik hem niet terug. Dat heet jatten. En nou zit ze zeker weer bij Jackie?’

Helen knikte. Haar oudste dochter – deze zomer zeventien geworden – was meteen uit school naar haar beste vriendin gereden en zou daar blijven slapen. Helen ging ervan uit dat ze Sara pas zondagavond weer zou zien; voor haar was De Wildenbergh een soort all-inclusiveresort. Volgend jaar ging ze in Leiden studeren. Dan zou ze alleen nog in het weekend thuishkomen om haar was te laten doen. Helen wilde er niet te veel aan denken.

‘Mam, ik wil ook een tattoo,’ klonk het vanachter de laptop.

Helen keek verbaasd op.

Emma streek over haar rechterzij. ‘Hierzo, een tak met roze en rode bloemen.’